

**Чуканова С.,
провідний бібліотекар
Наукової бібліотеки
НаУКМА**

Динаміка використання електронних ресурсів студентами
факультету гуманітарних наук (аналіз статистики
використання баз даних **EBSCO** в НаУКМА).

Освітній процес, як відомо, виконує не лише функцію забезпечення знаннями, але й сприяє гармонізації особистості. Доступ до ресурсів гуманітарного спрямування є важливим у цьому процесі для студентів усіх напрямків.

to look at
every part: browsing
afternoon browsing in
room browsing in
arts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipped
raphs when
d turn

Наукова бібліотека НаУКМА оголошує про розпочате дослідження та запрошує колег до участі. Першим етапом дослідження буде аналіз використання е-ресурсів студентами вищих навчальних закладів України.

Пілотне дослідження проведено у 2011-2012 рр. на базі НаУКМА серед студентів гуманітарних спеціальностей (на прикладі використання баз даних EBSCO гуманітарного спрямування).

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Дані для аналізу

- Для аналізу використання електронних ресурсів студентами гуманітарних спеціальностей на базі Наукової бібліотеки національного університету «Києво-Могилянська академія» **було обрано платформу EBSCO**
- **EBSCO з 1944 року є відомим агрегатором та передплатною агенцією**, що упорядковує та організовує доступ до повних текстів статей з провідних наукових журналів з усього світу через тематичні чи універсальні бази даних: **таких баз налічується 375**
- Об'єкт дослідження: студенти бакалаврських та магістерських програм НаУКМА. Короткі дані: студентів в НаУКМА всього – 3000, з них гуманітарії складають приблизно – 17 %.

КОРОТКИЙ ОГЛЯД ВИКОРИСТАННЯ Е-РЕСУРСІВ РІЗНОГО СПРЯМУВАННЯ

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
ts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

2010-2012

Database	Searches	Full texts	Abstracts
Academic Search Premier	13531	8536	10702
Business Source Premier	9210	3572	3590
Communication and Mass Media Complete	6878	707	719
Environment Complete	6899	279	679
ERIC	8009	-	700
Green FILE	7164	1	136
Health Policy Reference Center	6883	147	237
Health Source – Consumer Edition	7583	72	46
Health Source: Nursing/Academic Edition	7583	57	48
HIC	8276	1276	1032
LIS and Technology Abstracts	7799	-	277
Master FILE Premier	7685	754	587
MEDLINE	7637	-	567
Newspaper Source	7608	411	532
Regional Business News	6983	66	62

2011-2012

Database	Searches	Full texts	Abstracts
EconLit with Full Text	7370	847	2254
Political Science Complete	6727	721	1009
SocINDEX with Full Text	1692	-	1327

to look at
every part: browse
afternoon browsing
room browsing
parts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipped
raphs when
d turn

- Найпопулярнішою за кількістю завантажених статей чи рефератів виявилась, звичайно, мультидисциплінарна **база Academic Search Premier**. Всього за 2010-2012 рр. в Academic Search Premier було здійснено 13531 пошук, завантажено 8536 повних текстів та 10702 реферати.
- **База Business Source Premier** використовувалась менш активно (адже це тематично орієнтована база): за той самий період було здійснено 9210 пошуків, завантажено 3572 повні тексти і 3590 рефератів.
- Ще меншу статистику використання має база **Communication and Mass Media Complete** – 6878 пошуків, 707 завантажених повних текстів і 719 рефератів.
- У базі **Environment Complete** користувачі здійснили 6899 пошуків, завантажили 279 повних текстів та 679 рефератів.
- Гарні показники демонструє база з питань освіти **ERIC**, у якій за три останні роки було здійснено 8009 пошуків та завантажено 700 рефератів.
- **Humanities International Complete** – 8276 пошуків, 1276 завантажень повнотекстових статей (за період: 2010-2012 рр.), 1032 реферати, проаналізувавши попередньо інформаційно-пошукову поведінку студентів гуманітарних напрямів, варто зазначити, що ці показники свідчать про покращення рівня бібліотечно-інформаційної обізнаності цієї категорії користувачів.
- Досить непогані показники статистики використання мають бази, які Могилянська книгозбірня передплачує лише з 2011 року. Наприклад, **EconLit with Full Text** – за вказаний період (2011-листопад 2012) було здійснено 7370 пошуків, завантажено 847 повних текстів та 2254 реферати. Цікаво для порівняння – **Political Science Complete** за той самий період набрала 6727 пошуків, 721 повнотекстове завантаження та 1009 рефератів. Але найкращі серед них показники має **SocINDEX with Full Text** – 1692 завантажені повні тексти та 1327 рефератів.

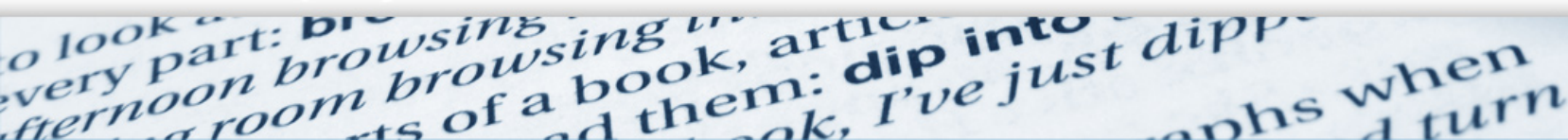
to look a
every part: b
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Детальніше про ресурс

Наукова бібліотека НаУКМА передплачує базовий пакет з **11-ти баз EBSCO***

- Academic Search Premier;
- Business Source Premier;
- Clinical Farmacology;
- ERIC;
- Health Source – Consumer Edition;
- Health Source: Nursing/Academic Edition;
- Library, Information Science & Technology Abstracts;
- MasterFILE Premier;
- MEDLINE;
- Newspaper Source;
- Regional Business News

* починаючи з 2000 року, а з 2007 – ще додатково щороку 3-4 інші, крім того, брала участь в усіх тестових доступах до ресурсів цього агрегатора.

**АНАЛІЗ АКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ Е –
РЕСУРСІВ СТУДЕНТАМИ ДЕЯКИХ
ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (ЗА
ДОПОМОГОЮ СЕРВІСУ А ТО Z (EBSCO)**

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Зазначимо, що студенти гуманітарних спеціальностей є специфічною групою користувачів бібліотеки, що застосовує унікальну стратегію пошуку інформації, адже більшість з них має специфічний підхід до здійснення досліджень і своєрідну потребу в джерелах

На першому місці за рейтингами використання (з понад 10-літнього аналізу статистики): ресурси соціально-економічного, природничого, і лише потім – гуманітарного блоку дисциплін.

Це пояснюється ще й тим, що низка гуманітарних дисциплін потребують власних національних джерел (історія України, українська мова та література, літературознавство, культурологія, етнографія тощо), а отже, не так критично залежать від доступу до закордонних джерел.

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Як і що найчастіше шукають.

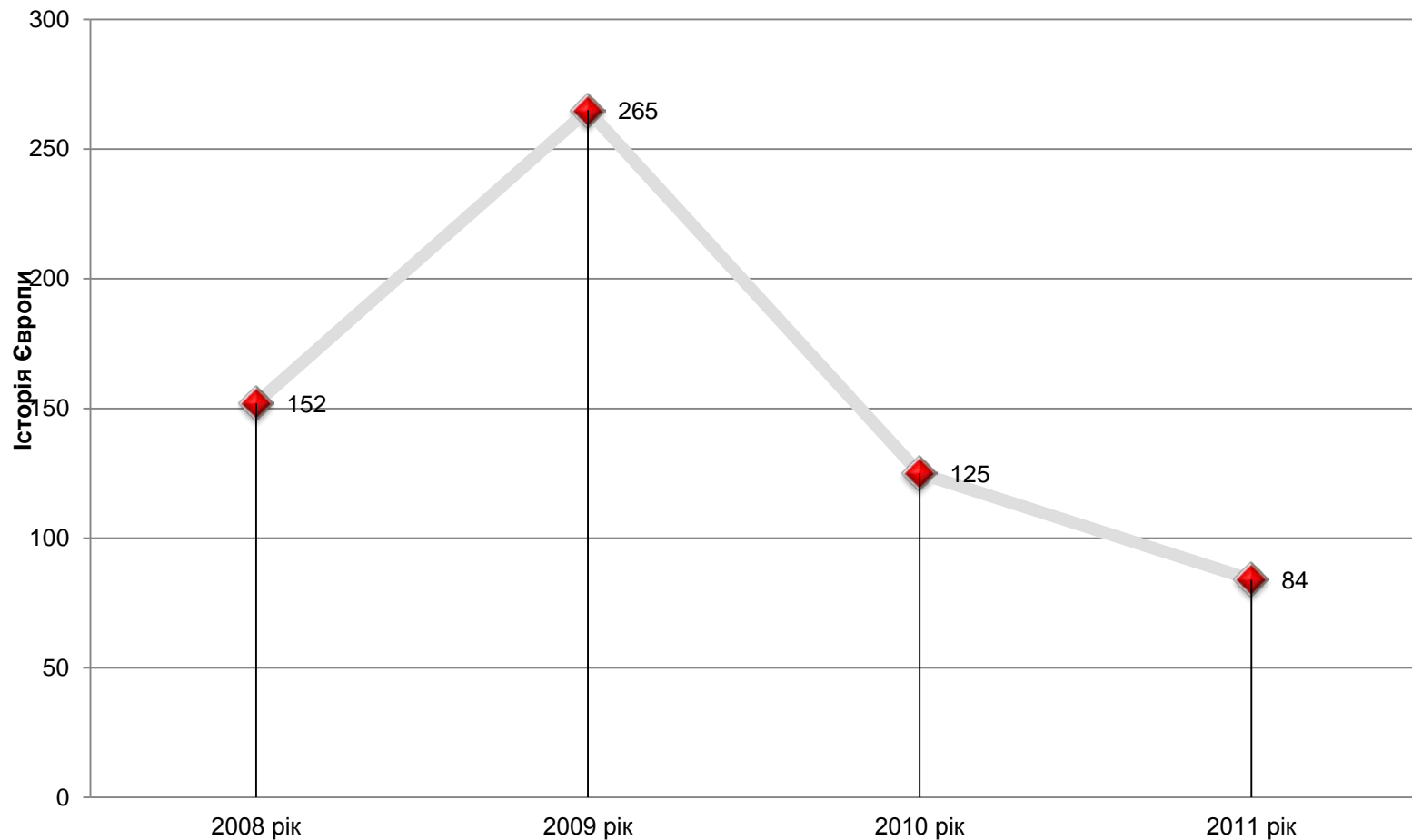
- Для прикладу, проаналізуємо пошук за предметом (через сервіс «A to Z (EBSCO)». Як бачимо, в різні роки у полі «предмет» (subject) найбільш запитуваними були такі науки, які ми вважаємо гуманітарними: історія Європи (history of Europe), лінгвістика (linguistics), філософія (philosophy) та література (literature).

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Історія Європи

to look a
every part: **br**
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Пошук за предметом історія Європи : аналіз топ 10 предметів

Філософія

to look at
every part: **bro**
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

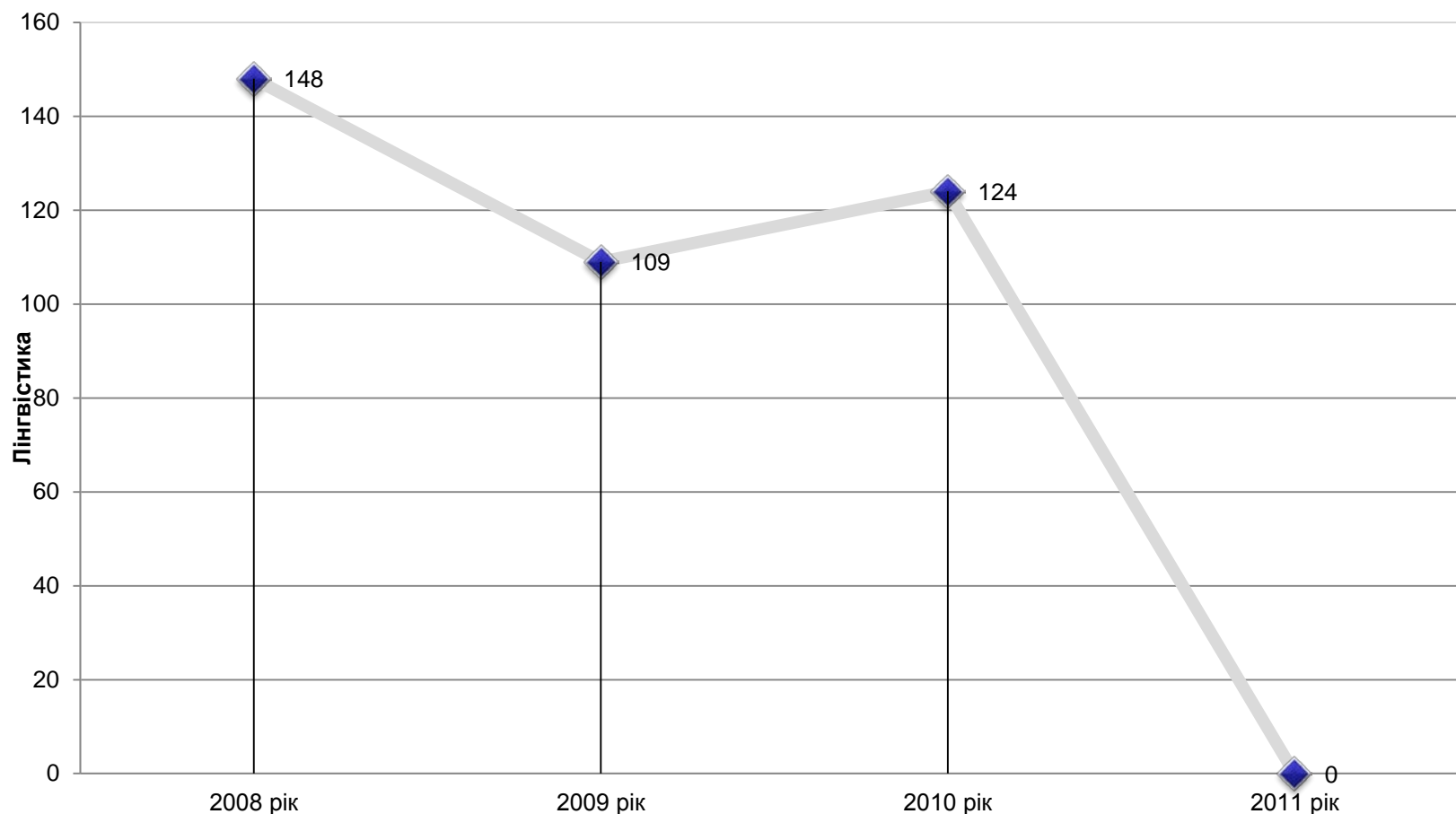
Пошук за предметом Філософія : аналіз топ 10 предметів

Лінгвістика

to look at
every part: **bro**
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Пошук за предметом Лінгвістика : аналіз топ 10 предметів

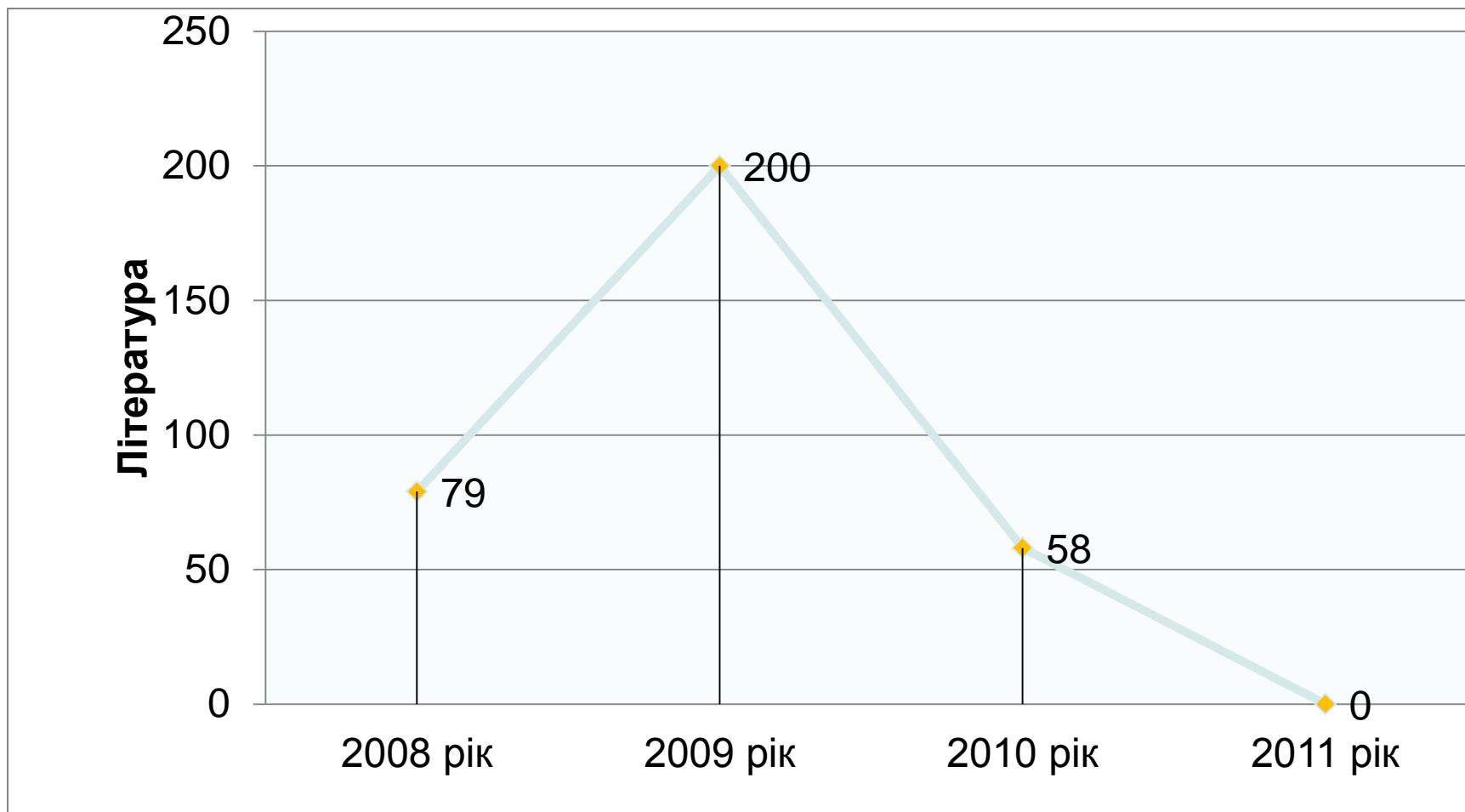

to look at
every part: browsing
afternoon browsing in
a room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Література

to look a
every part: **br**
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Пошук за предметом Література: аналіз топ 10 предметів

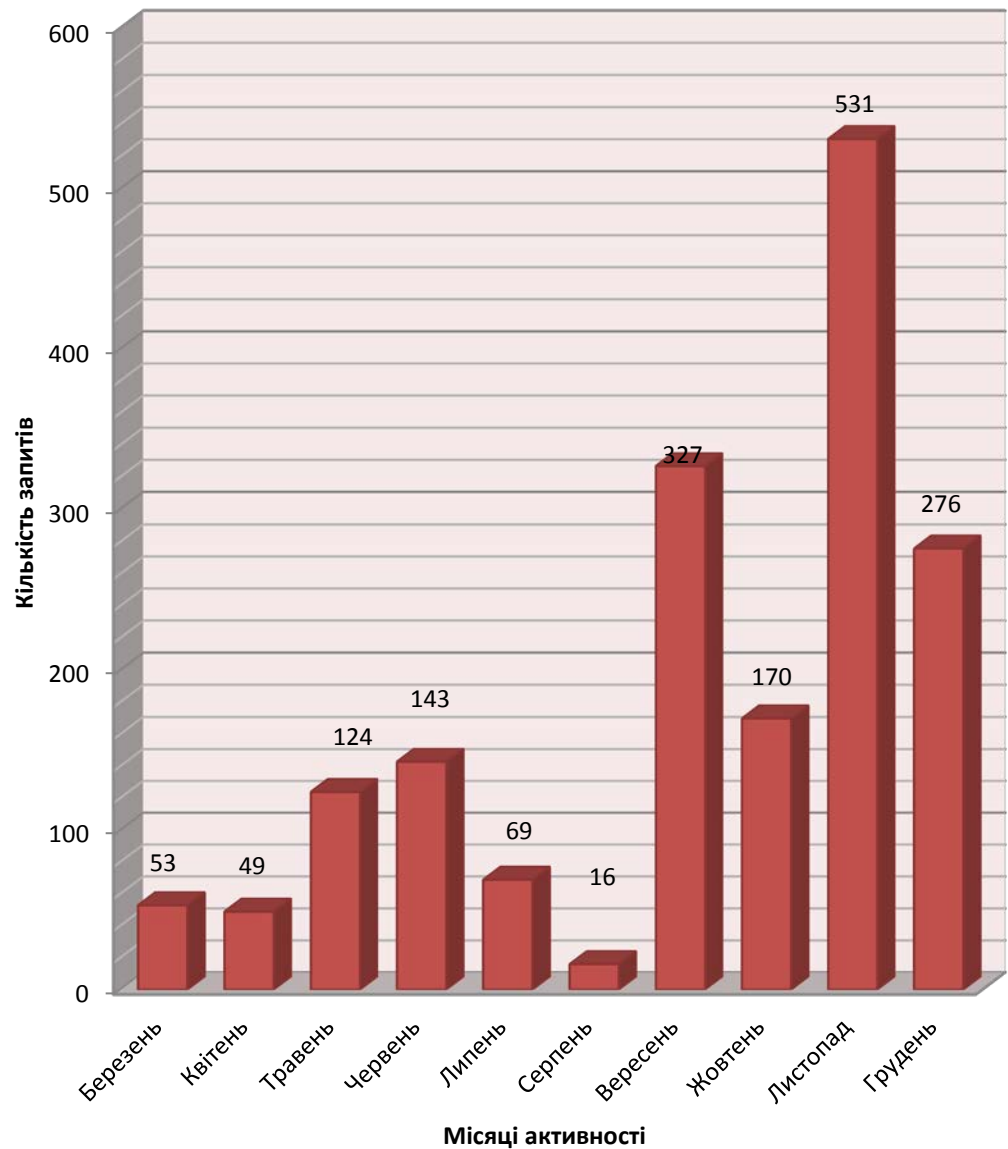
to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

**За наявності більшої кількості
баз даних, можливості
інформаційного пошуку
розширюються.**

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

**Активність користувачів у
Humanities International
Complete у 2011 році
за місяцями**

**Студенти
гуманітарних
спеціальностей з
березня 2011 року
мали можливість
розширити
горизонти свого
наукового пошуку та
користуватись
Humanities
International
Complete™ (HIC)
(EBSCO)**

**Порівняємо ситуації з
використанням
електронних
ресурсів у 2008 році
та у 2010 р.**

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

За даними звіту про роботу Наукової бібліотеки НаУКМА **у 2008 році – бібліотека мала 60 баз** даних. Для порівняння: за даними звіту про роботу Наукової бібліотеки НаУКМА **у 2010 році - бібліотека мала 151 базу** даних, тобто кількість баз даних зросла і **відповідно розширився вибір для студентів**. Саме тому й маємо таку картину адже , окрім Academic Search Premier студенти **почали використовувати й багато інших баз**, що й розосередило пошукові запити.

<http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/handle/123456789/977>

<http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/handle/123456789/949>

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Одним з критеріїв, за яким можна оцінити активність користувачів є **рівень користування е-журналами**

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
aphs when
d turn

Вибірка журналів, запитуваних студентами – гуманітаріями з топ 25 за кількістю завантажених повних текстів у 2008-2011рр. <http://www.ebscohost.com>

Оскільки всі ми розуміємо, що пошук за предметом не може бути єдиним критерієм оцінки активності інформаційного пошуку, проаналізуємо використання електронних ресурсів на прикладі використання електронних журналів.

2008

Journal	Total Full Text
Journal of Happiness Studies Y	102
CYBERPSYCHOLOGY & BEHAVIOR.	88
Cold War History	70

2009

Journal	Total Full Text
Streaming Media Magazine	100
History and Theory	65
Angelaki: Journal of the Theoretical Humanities	52
Folklore	43

2010

Journal	Total Full Text
Philosophia Africana	3
Africa	3
MODERN THEOLOGY	2

2011

Journal	Total Full Text
HISTORY TODAY	72
History and Theory	44
Jewish History	37
Educational Sciences: Theory & Practice	31

Title Usage Report Site: NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV-MOHYLA ACADEMY

(Database:) Period: January 2011 - December 2011 - Історія увійшла у топ 10 запитуваних дисциплін у 2011 році

ISSN/ISBN	Title	Total Full Text	PDF Full Text	HTML Full		Image/Video	Abstract	Smart Link To	Custom Link
				Text					
00130613	Economist	230	0	230		0	224	0	0
10610014	Statutes & Decisions	171	171	0		0	174	0	0
00219606	Journal of Chemical Physics	154	154	0		0	134	0	0
10806954	Journal of Chinese Political Science	139	139	0		0	24	0	0
00205850	International Affairs	122	122	0		0	123	0	0
07347456	USA Today	89	0	89		0	88	0	0
00157120	Foreign Affairs	83	16	67		0	64	5	0
0182753	HISTORY TODAY	72	0	72		0	70	0	0
14650045	Geopolitics	66	66	0		0	67	0	0
15219488	International Studies Review	57	57	0		0	57	0	0

to look at every part: browsing the afternoon room browsing the parts of a book, article dip into them: dip into the book, I've just dipped perhaps when turn

Загальна картина використання електронних журналів гуманітарного спрямування у період з 2008 по 2011 рр.

Journal	Total Full Text
Journal of Happiness Studies Y	102
Streaming Media Magazine	100
CYBERPSYCHOLOGY & BEHAVIOR.	88
HISTORY TODAY	72
Cold War History	70
History and Theory	65
Angelaki: Journal of the Theoretical Humanities	52
History and Theory	44
Folklore	43
Jewish History	37
Educational Sciences: Theory & Practice	31
CHURCH HISTORY	18
Art Bulletin	9
Art Book	7
American Historical Review	6
Religion and the Arts	5
International Journal of Urban and Regional Research	5
Conference Papers -- American Sociological Association	4
Journal of the American Ceramic Society	4
Philosophia Africana	3
Africa	3
European Review of History	3
Art Journal	3
MODERN THEOLOGY	2

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Отже, за показником завантажуваності повних текстів з журналів у лідерах опинились такі науки:
психологія, історія, журналістика, філософія,
релігієзнавство, педагогіка, мистецтвознавство,
фольклористика

Database Name	Year	Searches	Total Full Text	Abstract
Academic Search Premier	2012	243	45	33
Humanities International Complete	2012	135	11	6
Communication & Mass Media Complete	2012	123	3	2
AP NewsMonitor Collection	2012	149	0	0
Informit Humanities & Social Sciences Collection	2012	88	0	0
JSTOR Arts & Sciences I	2012	88	0	0
Academic Search Premier	2011	5183	4510	5210
Humanities International Complete	2011	1758	256	371
Communication & Mass Media Complete	2011	705	66	63
AP NewsMonitor Collection	2011	659	0	1
Informit Humanities & Social Sciences Collection	2011	436	0	4
JSTOR Arts & Sciences I	2011	436	0	1
Humanities International Complete	2010	324	249	182
Academic Search Premier	2010	658	83	62
Totals		10985	5223	5935

**Найпопулярніші бази даних гуманітарного спрямування:
аналіз за 2010 – поч.2012 рр.**

- Відповідно найпопулярніші назви журналів з цих баз

Бази даних гуманітарного спрямування :

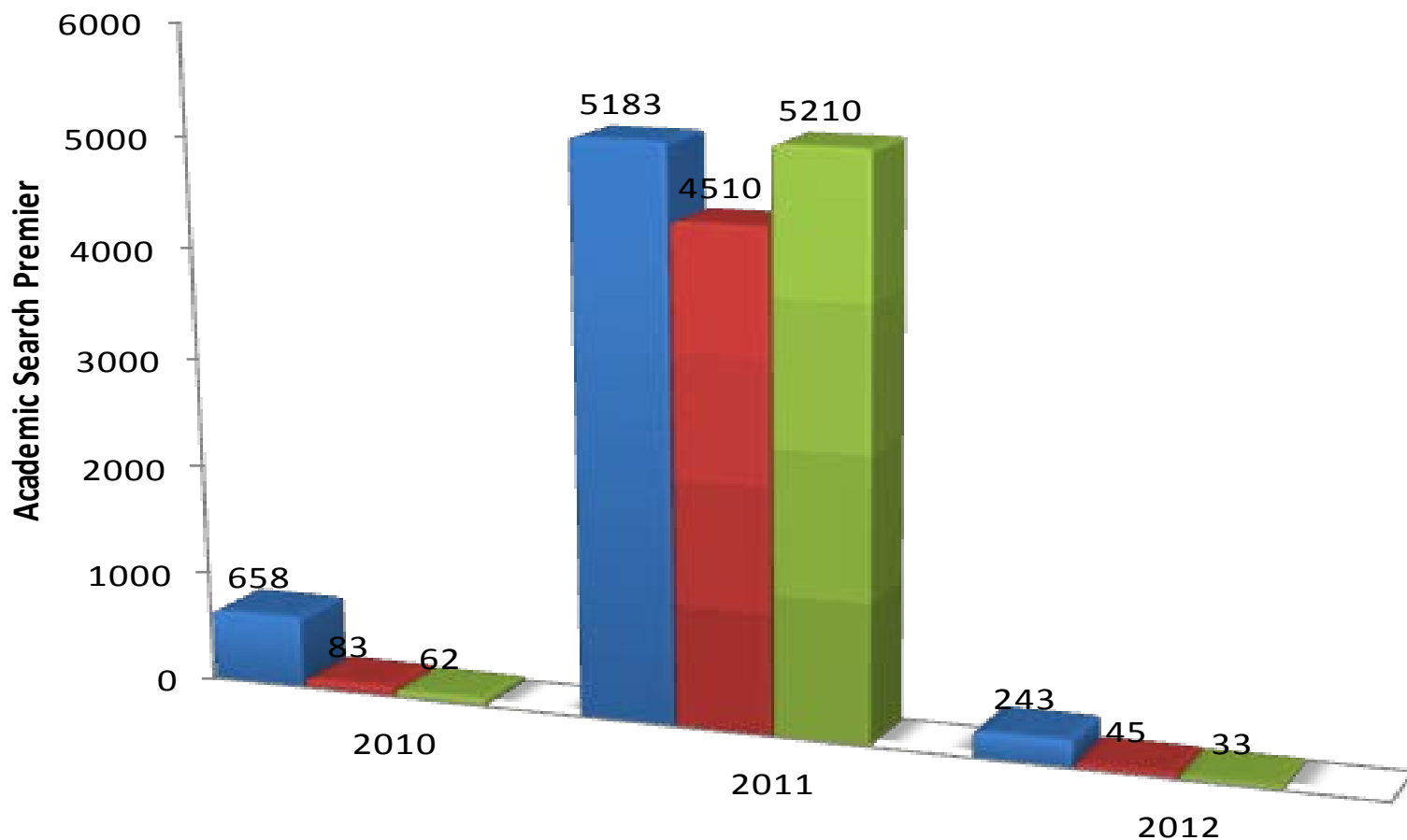
- Academic Search Premier;
- AP News Monitor Collection;
- Communication and Mass Media Complete;
- Humanities International Complete;
- Informit Humanities and Social Sciences Collection;
- JSTOR Arts and Sciences I.

Title	Total Full Text	Abstract
HISTORY TODAY	83	76
History and Theory	55	57
Jewish History	37	30
Educational Sciences: Theory & Practice	31	21
Journal of Personality	31	6
WAR IN HISTORY	29	31
THEOLOGICAL REVIEW	27	30
History Teacher	25	27
History & Memory	24	26
Journal of Russian & East European Psychology	24	25
JOURNAL FOR THE STUDY OF THE NEW TESTAMENT	21	0

Початок 2012 року радував своїми
показниками,
Academic Search Premier упевнено
лідувало серед інших баз даних за
кількістю здійснених пошуків

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
arts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn

Database Name	Year	Searches	Total Full Text	Abstract
Academic Search Premier	2012	243	45	33
Humanities International Complete	2012	135	11	6
Communication & Mass Media Complete	2012	123	3	2
AP NewsMonitor Collection	2012	149	0	0
Informit Humanities & Social Sciences Collection	2012	88	0	0
JSTOR Arts & Sciences I	2012	88	0	0

Динаміка використання саме Academic Search Premier є дуже показною * дані взяті на початок 2012 року

Висновок:

- При аналізі використання електронних ресурсів студентами ВНЗ варто взяти до уваги, що гуманітарії є групою користувачів бібліотеки, що застосовує унікальну стратегію пошуку інформації та має специфічний підхід до здійснення досліджень.
- Щодня інформаційний простір поповнюється новою науковою інформацією, різноманітність баз даних змушує студентів та науковців задумуватись над тим, яка саме база даних задовольнить їх інформаційні потреби повною мірою.
- Гуманітарії не завантажують багато статей з одного й того ж журналу, вони намагаються використати якомога більше різних джерел.
- До того ж основним джерелом інформації для студентів цього спрямування залишається монографія, а не журнальна стаття, на відміну від природничників. Історики в цьому сенсі є одними з найактивніших користувачів електронних журналів, адже журнали історичного спрямування мають найкращі показники завантажуваності серед гуманітарних дисциплін в більшості з проаналізованих баз.

to look at
every part: browsing
afternoon browsing in
arts of a book, article
ed them: dip into
book, I've just dipp
raphs when
d turn

chukanovaso@ukma.kiev.ua

Дякую за увагу!

to look a
every part: br
afternoon browsing
room browsing in
rts of a book, artic
ed them: **dip into**
book, I've just dipp
raphs when
d turn